

111977 - MÜSLÜMAN KARDEŞLERİ VE ARKADAŞLARI SEVDİĞİNİ AÇIKÇA BEYAN ETMEK

Soru

Bir müslüman kardeş, başka bir müslüman kardeşini sevdiği zaman, sevdiği bu kardeşe: Seni Allah için seviyorum, demesi gerekir mi?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Müslüman kardeşleri ve arkadaşları sevdiğini açıkça beyan etmek, iyi arkadaşlığın âdâbından, güzel ahlaktan ve fazîletli karakterlerden birisidir.

Müslüman kardeşini sevdiğini açıkça beyan etmek, müslümanlar arasındaki dostluk ve sevgi bağlarını arttırır.

Nitekim Enes b. Mâlik'ten -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, o şöyle demiştir:

أَنَّ رَجُلًا كَانَ عِنْدَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَمَرَّ بِهِ رَجُلٌ فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ! إِنِّي لأُحِبُّ هَذَا. فَقَالَ لَهُ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: أَعَلِمْتَهُ؟ قَالَ: لَا، قَالَ: أَعَلِمْتَهُ، قَالَ: فَلَحِقَهُ، فَقَالَ: إِنِّي أُحِبُّكَ فِي اللَّهِ. فَقَالَ: أَحَبَّكَ الَّذِي أَحْبَبْتَنِي لَهُ. [رواه أبو داود وصححه النووي في رياض الصالحين، وحسنه الألباني في صحيح أبي داود]

"Bir adam, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in yanında otururken birisi ona uğradı ve:

-Ey Allah'ın elçisi! Ben bu adamı seviyorum, dedi.

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- ona:

- Ona bunu (kendisini sevdiğini) bildirdin (haber verdin) mi? diye sordu.

Adam:

- Hayır, diye cevap verdi.

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-:

- Ona bunu (kendisini sevdiğini) bildir (haber ver), buyurdu.

Enes dedi ki:

Adam kalkıp o adama yetişti ve ona:

- Seni Allah için seviyorum, dedi.

Adam da ona:

- Beni kendisi için sevmiş olduğun Allah da seni sevsin, dedi."(Ebu Dâvud; hadis no: 5125. İmam Nevevî, 'Riyâzu's-Sâlihîn'; s: 183'de hadis sahihtir demiştir. Elbânî ise, 'Sahîh-i Ebî Dâvud'da hadisin hasen olduğunu belirtmiştir.

Hadisin başka rivâyetlerinde şu ibâre de geçmektedir:

[أَعْلِمُهُ، فَإِنَّهُ أَثْبِتُ لِلْمَوَدَّةِ بَيْنَكُمَا. [رواه ابن أبي الدنيا في الإخوان

"... Ona bunu (kendisini sevdiğini) bildir (haber ver). Çünkü bu, ikinizin arasında sevgiyi daha kalıcı ve sâbit kılar, buyurdu." (İbn-i Ebi'd-Dünya; 'el-İhvân'; s: 69).

Değerli âlim Muhammed b. Salih el-Useymîn -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"Bu söz, sevgiyi onun kalbine yerleştirir. Çünkü insan, senin onu sevdiğini öğrendiği zaman o da seni sever. Bununla birlikte diller telaffuz etmeseler bile, kalpler birbirlerini tanır, birbirleriyle kaynaşırlar ve birbirlerine yakınlık duyarlar.

Nitekim Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- bu konuda şöyle buyurmuştur:

[الْأَرْوَاحُ جُنُودٌ مُجَنَّدَةٌ، فَمَا تَعَارَفَ مِنْهَا أُتْلَفَ، وَمَا تَنَاطَرَ مِنْهَا اخْتَلَفَ. [متفق عليه

"İnsanların ruhları, karşılıklı veya karışık olarak biraraya gelmiş, toplanmış cemaatler gibidirler

(kimisi Allah'ın tarafındadır, kimisi de şeytanın tarafındadır). Onlardan (bedenlere henüz yerleşmeden önce) tanışanlar birbiriyle kaynaşır (dünyada aralarında ülfet ve merhamet oluşur), (ruhlar âleminde) birbirleriyle tanışmayanlar ise, birbirlerinden ayrılırlar (birbirleriyle anlaşamazlar)." (Buhârî ve Müslim).

Fakat insan bunu diliyle söylerse, bu davranış, kalpte onun daha fazla sevilmesine vesile olur. Bu sebeple sen: Ben, seni Allah için seviyorum, dersin."(Riyâzu's-Sâlihîn Şerhi".

Mikdâm b. Ma'dî Kerib'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

[إِذَا أَحَبَّ أَحَدُكُمْ أَخَاهُ فَلْيُعْلِمْهُ إِيَّاهُ.] رواه الترمذی وحسنه الألبانی في السلسلة الصحيحة

"Sizden biriniz, (müslüman) kardeşini sevdiği zaman, onu sevdiğini ona bildirsin (haber versin)."(Tirmizî; hadis no: 2392. Elbânî; 'Silsiletu'l-Ehâdîsi's-Sahîha'; hadis no: 417'de hadisin hasen olduğunu belirtmiştir.)

Ali b. Hüseyin b. Ali b. Ebî Tâlib'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

[إِذَا أَحَبَّ أَحَدُكُمْ أَخَاهُ لِلَّهِ ، فَلْيُبَيِّنْ لَهُ؛ فَإِنَّهُ خَيْرٌ فِي الْأُلْفَةِ، وَأَبْقَى فِي الْمَوَدَّةِ.] قال الألبانی في السلسلة الصحيحة: رواه وكيع في [الزهد بسند صحيح عن علي بن الحسين مرفوعاً]

"Sizden biriniz, (müslüman) kardeşini sevdiği zaman, onu sevdiğini kendisine açıklasın. Çünkü bu davranış, kaynaşmada daha hayırlı ve sevgide daha kalıcıdır."(Elbânî, 'Silsiletu'l-Ehâdîsi's-Sahîha', hadis no:1199'da şöyle demiştir: Hadisi, Veki' "Zühd", c: 2, s:67'de sahih bir senedle Ali b. Hüseyin'den merfu' olarak rivâyet etmiştir.)

(Elbânî) Dedim ki: "Ali b. Hüseyin b. Ali b. Ebî Tâlib, Buhârî ve Müslim'in râvilerinden değerli bir sikadır. Dolayısıyla hadis, isnadı sahih olan mürsel hadistir.Yine, hadisin başka bir şâhidi (destekleyen delili), Mücâhid'den rivâyet edilen başka bir mürsel hadistir. Bunu İbn-i Ebi'd-Dünya; "Kitabu'l-İhvân'da rivâyet etmiştir. Aynı şekilde "el-Fethu'l-Kebîr"; c: 1, s: 67. Hadisin başka bir şâhidini de Yezîd b. Nuâme ed-Dabbî'nin "el-Kitabu'l-Âhar"; s: 1726'da tahric etmiştir.Bu sebeple

hadis, bütün yollarıyla -inşallah- hasen hükmündedir."

Bundan da kasıt: (Bu davranış,) müstehaptır, zorunlu ve farz değildir.

el-Menâvî -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

[إِذَا أَحَبَّ أَحَدُكُمْ صَاحِبَهُ فَلْيَأْتِهِ فِي مَنْزِلِهِ فَلْيُخْبِرْهُ أَنَّهُ يُحِبُّهُ لِلَّهِ. [رواه أحمد

"Sizden biriniz arkadaşını sevdiği zaman, evine gelsin ve onu Allah için sevdiğini ona haber versin."

(Ahmed)

"Yani mendup olarak onu sevdiğini ona haber versin."

Ona: Seni, iyilik veya başka bir şey için değil, yalnızca Allah için seviyorum, demesidir. Çünkü bu söz, samimiyet, dostluk, kaynaşma ve sevgi için daha kalıcıdır. Bununla sevgi artarak büyür, söz birliği sağlanır, müslümanlar arasındaki bütünlük düzene girer ve müslümanlar arasındaki kin, haset ve öfke gibi zararlı şeyler ortadan kalkar. Bu ise İslâm şeriatının güzelliklerindedir."("Feyzu'l-Kadîr"; c: 1, s: 319).

Bu konuda (173) nolu sorunun cevabına da bakabilirsiniz.

Yine de en iyisini Allah Teâlâ bilir.